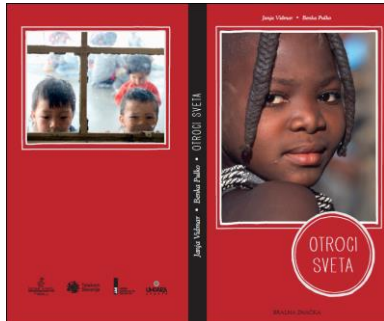

Vidmar, Janja: **Otroci sveta.**

Fotogr. Benka Pulko. Posebna darilna izdaja. Ljubljana: Društvo Bralna značka Slovenije - ZPMS, 2015, 144 str. (Zbirka Zlata bralka, zlati bralec).

| P | 2. stopnja | fotografije, spremne besede, za pogovore o knjigah

| drugačnost, otroci, otroštvo, večkulturnost

Pri Društvu Bralna značka Slovenije – ZPMS smo tudi v letošnjem šolskem letu pripravili projekt »Zlata bralka, zlati bralec«, v okviru katerega želimo s knjigami obdariti najboljše bralce iz vse Slovenije in zamejstva, ki so vsa osnovnošolska leta brali za bralno značko. Knjižno darilo ob koncu šolskega leta na vseh slovenskih šolah dobijo vsi »zlati bralci«. Knjiga ima posebno opremo, iz katere je razvidno, da gre za darilno knjigo najboljšim bralcem.

<http://www.bralnaznacka.si/index.php?Stran=4&stevilka=60&podstran=6> ali

<http://www.bralnaznacka.si/index.php?Stran=27>

Spodbude za branje:

- Knjiga je izšla pred dvema letoma (Undara studio, 2013), vendar mi je ljubša pričujoča izdaja, ker se mi zdi lepša, fotografije so mi bolj všeč, bolj dognano je oblikovana ... in nudi več bralnih spodbud ... je toplejša, skratka »zlata.«
- Primerna je za delo z mladimi bralci v tretjem, tudi že v drugem triletju.
- Spodbuda za branje je morda lahko katera koli spremna beseda iz te izdaje.
 - Benka Pulko: Kako se je začelo
 - Dr. Dragica Haramija: Ko otroci sveta pridejo v nas
 - Darja Groznik: Če beremo, bomo razumeli
 - Zoran Janko: Zgodbe, ki zbližujejo in navdihujejo
- 18 zgodb razdelim med prav toliko bralcev, po njihovi izbiri, če se le da, in jih prosim, da do naslednjega srečanja vsak pripravi kratko predstavitev »svoje« zgodbe.
- 17 bralcev – tistih, ki raje kot leposlovje berejo stvarno literaturo – pa prosim, da pripravijo kratke predstavitve držav, od koder so otroci iz zgodb. (Iskali bodo na internetu, v šolskih učbenikih geografije idr.)
- Verjetno se bo za vse te predstavitve treba srečati večkrat. Nič hudega: Otroci sveta se nam bodo razrastli v pravi bralni projekt, v katerem bodo lahko sodelovali otroci različnih bralnih zmognosti, zanimanj in želja.
- Ob vsaki zgodbi in predstavitvi države se pogovarjamo toliko časa, kot je mladim bralcem zanimivo; pogovarjamo se o problemih, ki jih predstavi zgodba, in tudi o drugih, za katere izvemo dodatno iz predstavitev posameznih držav.

- Če imamo v skupini otroke, priseljence, ali slovenske otroke, ki so živeli nekaj časa v kakšni drugi državi, jih prosimo, da jo predstavijo in nam povedo svojo zgodbo v njej.
- Pogovarjali se bomo, katera zgodba nam je najbolj všeč in zakaj. (Meni npr. je zgodba iz Kambodže z naslovom *Otroci, ki so sadili besede* (otroci, ki se v zaukazanem molku zavejo pomena besed, jih zapisujejo na lističe in zakopljejo vsepovsod, tako da se pod zemljo dogaja še ena zgodba).
- Na kraju bodo mladi bralci zagotovo začutili, da *Otroci sveta* prispevajo k spoznavanju, razumevanju in spoštovanju vseh vrst drugačnosti, in k medsebojnemu sožitju.
- Najbrž bodo nastali tudi plakati idr.

Nadaljnja spodbuda za branje:

- Gre bolj za dodatno spodbudo, saj bom prvo izdajo knjige pokazala mladim bralcem morda že na začetku. Takole je predstavljena v Priročniku za branje kakovostnih mladinskih knjig 2014 MKL, Pionirske:

Vidmar, Janja: **Otroci sveta**.

Spr. beseda Vlasta Nussdorfer, Milena Zupančič. Fotogr. Benka Pulko. Ljubljana: Undara studio, 2013, 135 str.

| P | 2. stopnja | [ZELO DOBRO], fotografije, spremna beseda, za pogovore o knjigah
| drugačnost, otroci, otroštvo, večkulturnost

Prvo, brezbrizno prelistavanje knjige pusti na bralca negotov vtis – otroci sveta, ki s fotografij zvedavo zrejo v svet, bržkone vabijo v branje dokumentarnega gradiva; ob podrobnejšem pregledu se izkaže, da gre za kombinacijo stvarnega, fotografskega gradiva in literarne fikcije v osemnajstih kratkih zgodbah. Sum, da tovrstna kombinacija ni najbolj posrečena, se razblini ob prebiranju prve, z naslovom Modrec, kjer fotografija brezimnega fanta spretno oživi v humorni zgodbi o Kanyju/Modrecu, bodočem Petru Klepcu, ki s svojo iskreno in nepopustljivo otroško držo bralca povsem razoroži. Že naslednja pa daje slutiti, da vse zgodbe niso enako intonirane, kar se v nadaljevanju izkaže za ključno prednost zbirke. Zadušljiv vrvež revolucij in terorizma, mistična kontemplacija na meji resničnega, hipnotičen utrip zemlje, ki določa ritem življenja vsega živega ...; unikatne slike miljejev, tiho mimobežne ali usodno pretresljive, puščajo mogočne in neizbrisne sledi. Narava in človek, ki dajeta in jemljeta, tu in v zadnjem kotičku sveta – univerzalno sporočilo preglasi raznorodnost tem, ki jih na prvi pogled ne povezuje rdeča nit. To uravnoteženo valovanje pa ni spodbujeno zgolj z notranjo formo; jezikovne lege kot pridušeno mrmranje žiraf skrbno in zvesto sledijo zgodbenim nitim, stvarno, odkrito in brez nepotrebnih zastiranj razkrivajo dobro in zlo, kot ju vidi in občuti otrok. Kratke, razsekane povedi in minimalistične dialoge mestoma prekrivajo lirični vstavki, ki s svojim nežnim tonom spretno poustvarjajo atmosfero zgodb in prehajajo ponekod v pesniško prozo. Avtentičnost, ki se ob tem poraja, se tako do skrajnosti približuje nosilni fotografiji; na ta način celota zvito gradi iluzijo resničnosti, ki vodi v nekaterih zgodbah do presenetljivih učinkov verodostojnih pričevanj (Kačji princ, Ombahe, Drevo nepovratnik ...). Vsaka zgodba je torej s pripadajočo fotografijo svojstven mikro svet; kot tihi čuvar s pravo mero spoštljivosti in opomina zamrzne hipni utrinek v večnost. Zbirka je nastajala premišljeno in bila na poti do svoje končne podobe večkrat pregnetena. Končni izdelek tako priča v večfaznem študijskem pristopu, ki mu je uspel svež in navdušujoč rezultat. Knjiga se je uvrstila med finaliste za nagrado večernica 2014. (KP)

(Vir: 60:40?; Priročnik za branje kakovostnih mladinskih knjig 2014, str. 64;

<http://www.mklj.si/prirocnik/item/451#.VXc2YEEYpqj8>)